

1968'DEN 1983'E EGE'DE ECZACILIK EGİTİMİ

S. Dilaver ERDÖNMEZ
Hakan KALIN

144 yıl önce 14.Mayıs.1839 yılında İstanbul'da Askeri Eczacılık yüksek okulunun açılmasıyla Türkiye'de eczacılık eğitimi resmi olarak başlamıştır. Bu tarihten 1922 yılına kadar geçen zaman Cumhuriyet öncesi dönem ve 1923 yılından günümüze kadarda Cumhuriyet dönemi olarak eczacılık eğitiminde iki dönem ortaya çıkmıştır.

Cumhuriyet döneminde; 1964-1970 yılları arasında İstanbul, Ankara, İzmir ve Eskişehir'de sekiz adet özel eczacılık yüksek okulu açılmış, bu yüksek okullardan olan E-FES, KARATAŞ ve YAKINDOĞU Eczacılık yüksek okullarının açılmasıyla İzmir'de eczacılık eğitimi başlamıştır. 1971 yılında özel yüksek okulların devletleştirilmesi sonucu Yakındoğu eczacılık özel yüksek okulu resmi olarak Eczacılık Yüksek Okulu haline dönüştürülerek Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesine alınmış ve 1976 yılında da EGE ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ kurularak yüksek

okulunda tasviyesine başlanmıştır.

EGİTİM PROGRAMLARI

1968 yılından günümüze kadar geçen 15 yıl içinde eğitim programında bir çok değişiklikler yapılmıştır. Yakındoğu Eczacılık Özel Yüksek Okulunda, Tablo-I'de X ile belirtilen dersler diploma için esas kabul edilerek, eğitim programı uygulanmış, 1971 yılında yüksek okul olduktan sonra da yine aynı program uygulanmış, fakat bu sefer Tablo-I'deki bütün dersler diploma için esas alınmıştır.

1976 yılında fakülte haline geldikten sonra yapılan bazı değişikliklerle 2. sınıf programında yer alan mesleki latince dersi kaldırılmış, fizikokimya ve enstürimental analiz dersleri eğitim programına alınmıştır.

Geçtiğimiz yıl alınan YÖK kararı ile yurdumuzdaki tüm eczacılık fakültelerinde ortak bir eğitim programı uygulanmasına başlanmıştır (Tablo-II).

(E.Ü. Eczacılık Fakültesi
4. Sınıf Öğrencisi)

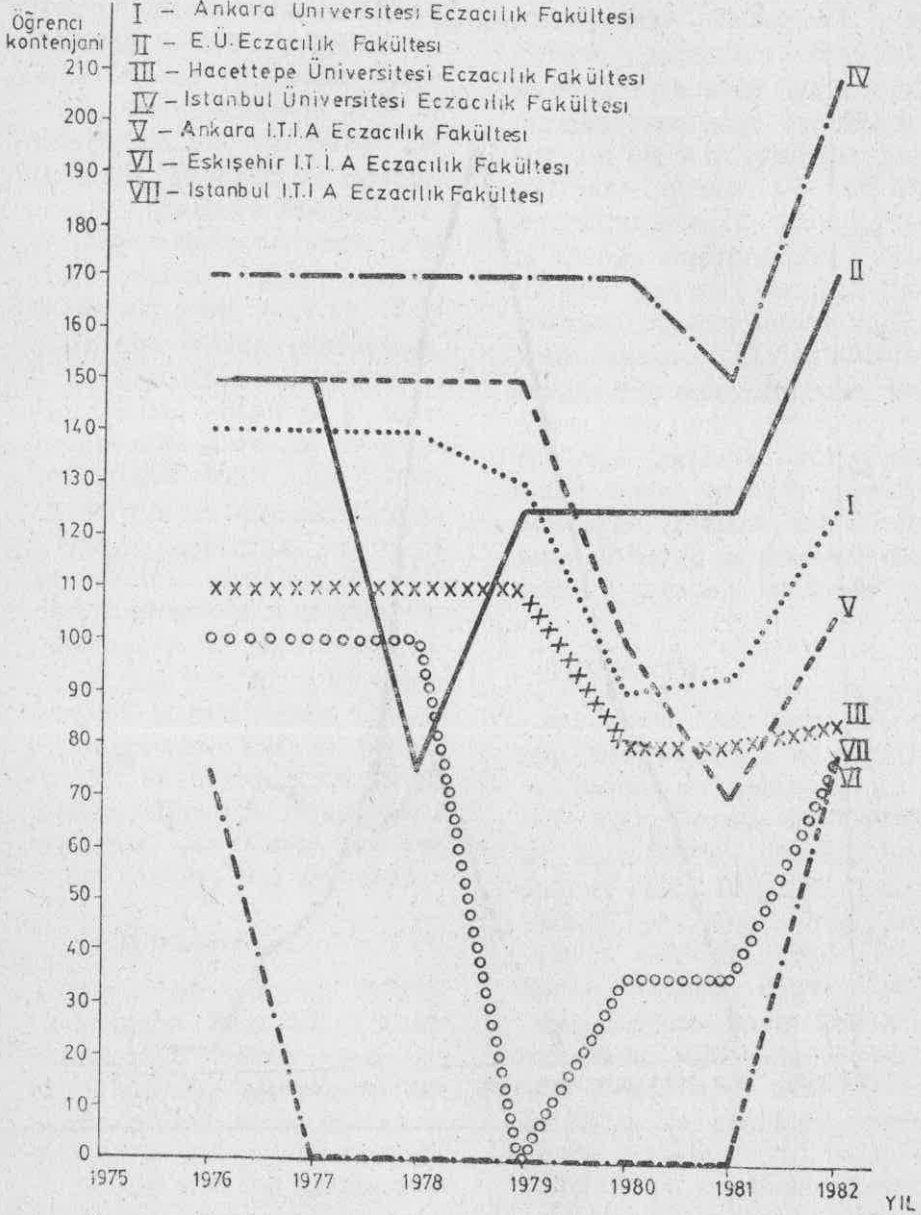
TABLO—I

1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF
X Analitik Kimya-I	X Analitik Kimya-II	Biyokimya	X Farmakognosi-II
X Denel Fizik	X F. Botanik	X Farmakognesi-I	X F. Kimya-II
Genel Botanik	X F. Kimya-I	X F. Kimya-II	X Galenik Farmasi
X Genel Kimya	Fizyoloji	X Galenik Farmasi	X Farmakoloji
Matematik	İnsan Anatomisi	Gıda Kimyası	Ecz. Tarihi ve Deontoloji
Zooloji	Mesleki Latince	Hijyen	Eczacılık Mevzuatı
		X Mikrobiyoloji	Devrim Tarihi
		Tıbbi ilk yardım	
		X Toksikoloji	

TABLO—II

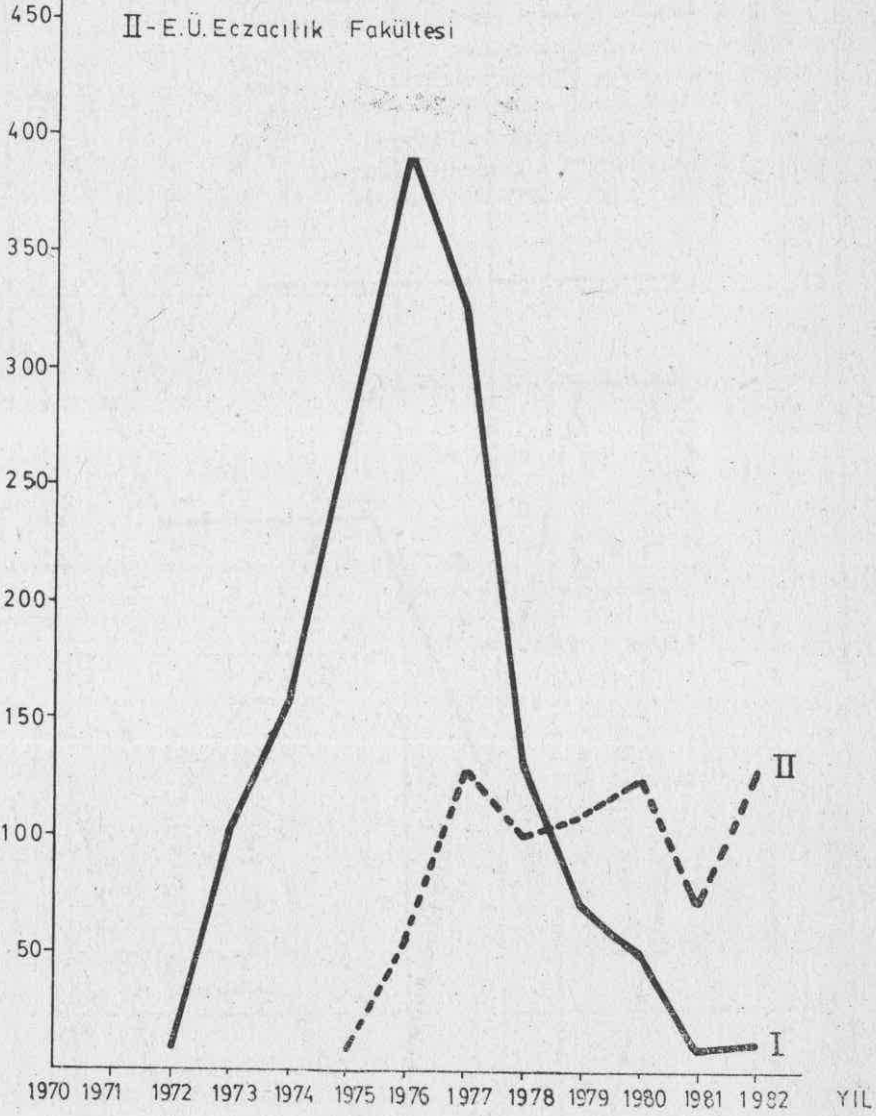
1. SINIF	2. SINIF	3. SINIF	4. SINIF
Genel Kimya	Analitik Kimya	Farmakognosi-I-II	Farmakognosi-III-IV
Fizik	Organik Kimya	F. Kimya	F. Kimya-III-IV
Matematik	Biyokimya	F. Teknoloji-I-II	F. Teknoloji-III-IV
Biyoloji	Fizyoloji	Farmakoloji-I-II	F. Toksikoloji
Anatomi	Patoloji		Tıbbi ilk yardım
F. Botanik	Mikrobiyoloji		Ecz. Mevz. - İşletme
Biyostatistik	Besin Analizi		Ecz. Trh. - Deontoloji
	Halk Sağlığı		

Türkiye'de mevcut Eczacılık Fakültelerinin yıllara göre öğrenci kontenjanları

MEZUN
SAYISI

I - Eczacılık Yüksek Okulu (İzmir)
II - E.Ü. Eczacılık Fakültesi

Yeni uygulanan eğitim programını eski eğitim programı ile kıyasladığımızda birçok olumlu değişikliğin yapıldığı görülmektedir. Bu değişiklikleri sıralarsak; Genel Kimya dersinin Genel Anorganik ve organik kimya olarak ayrılması, Analitik Kimya I ve II derslerinin tek ders haline getirilmesi, Botanik ve Zoolojinin birleştirilerek Biyoloji dersi çerçevesinde verilmesi, Patoloji dersinin eğitim programına alınması, anatomi dersinin çift dönem okutulması, 4. sınıf programında yer alan farmakoloji dersinin 3. sınıf programına alınması ve 3. sınıf programında olan Tıbbi ilk yardım ile Farmasötik Toksikoloji derslerinin 4. sınıf programına alınması ile yeni eğitim programı oluşturulmuştur. Ayrıca bu eğitim programı içinde yer almamış olan Mesleki latince dersinin programa alınması halinde, bir eczacılık fakültesi öğrencisinin eğitim süresince ve ilerideki eczacılık mesleğinde de çok yararlı olacağı bir gerçektir.

MEZUNLARI

Ege'de ilk eczacılar 1972'de Yakındoğu Eczacılık Yüksek Okulundan mezun olmuşlardır. 1968 yılında özel okul statüsünde kurulan bu yüksek okul 1973-1978 yılları arasında 5 yıl gibi kısa bir sürede yak-

laşık 1400 mezun vermiş, özellikle 1976 yılında 400 tavanına yaklaşmıştır (Grafik-1).

Diğer eczacılık özel yüksek okullarını da dikkate alacak olursak elde edeceğimiz çok yüksek rakamlar eczacılık mesleği açısından şüphesizki olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Bu yıl E.Ü. Eczacılık Fakültesine alınan 172 kişilik kontenjanında bu açıdan fazla olduğu düşünülebilir. Türkiye'de mevcut eczacılık fakülteleri öğrenci kontenjanlarının senelere göre dağılımı da Grafik-2'de gösterilmiştir. Bu dağılım da incelendiğinde tekrar özel eczacılık okullarının açılmasının eczacılık mesleği açısından olumsuz etkilerinin bulunabileceği de üzerinde durulması gereken bir konudur.

TEŞEKKÜR

Bu yazıyı hazırlama olanağını bize sağlayan ve gerekli yardımları esirgemeyen E.Ü. ECZ. FAK. Dekanı Sayın Prof. Dr. Aslı ÖZER'e, Dekan Yardımcısı Sayın Doç. Dr. Tamer GÜNERİ'ye, Sayın Doç. Dr. Tekant GÖZLER, Yrd. Doç. Belkıs GÖZLER, İzmir Eczacı Odası Başkanı Sayın Ecz. Ahmet Reha KARACA ve Yön. Krl. üyesi Sayın Ecz. Hüsnü KAYA'ya ve grafikleri çizen teknik ressam Sayın Bahriye GÜDÜCÜ'ye teşekkür ederiz.

« Dünya sağlık günü » nde bir « Hastanın günü » nasıl geçti ?

● Sabah 5.45'te sıra numarası kuyruğuna girilerek başlanan gün, 14.50'de reçete yazımı ile sona erdi.

İçeri girip çıkması bir oldu 65 yaşındaki hasta Saniye Sunaç'ın. Doktor kafasını bile kaldırmadan şikâyetini sormuş, sonra bir kağıda bir şeyler yazarak eline tutuşturmuştu. Saniye Sunaç, bunun ne olduğunu dışarda bir gence sorarak öğrendi. Kendisine günün «Dünya Sağlık Günü» olduğunu söyleyince pek ilgilenmedi. «Bunların hepsi laf» dedi. (14.Nisan.1983 CUMHURİYET)

Yalçın PEKŞEN

İstanbul'da Millet Caddesi üzerinde oturan 65 yaşındaki bayan Saniye Sunaç önceki gün «Dünya Sağlık Günü» olduğunu bilmeksizin, uzun süredir kendisini rahatsız eden nefes alma güçlüğü nedeniyle «evine çok yakın» olan Haseki Hastanesine gitti. Daha önce bir kaç kez gittiği hastanede saat 07.00'de numara dağıtıldığını bildiği için saat 05.00'de kalktı. Altıya çeyrek kala da «A. Nurettin Bey Pavyonunun» kapısında «sıra numarası kuyruğuna» girdi.

Bir saat 15 dakikayı «gençler gibi» ayakta geçiremediği için, zaman zaman önünde ve arkasındakilere yerine bakmalarını rica ederek, kırmızı boyalı tahta sıralar üzerinde dinlendi. Gerçekten saat tam 07.00'de beyaz gömlekli bir hastabakıcı numaraları dağıtmaya başladı.

BİLMEYEN BAĞIŞ

Sıra Saniye Sunaç'a geldiğinde gözlüklü başvuru memuru şikâyetini sordu. Söylemedi. «150 lira ver

teyze» dedi görevli. Çıkarıp verdi. Bu para karşılığında eline üç küçük kağıt parçası tutuşturan görevli «dahiliye servisine gideceksin» dedi. Kağıt parçalarından biri «muayene makbuzu» idi. Paranın 75 lirası bunun için ödenmişti. İkinci makbuza da 75 lira ödeyen Sunaç «Haseki Hastanesini Kalkındırma Derneği»ne bilmeden küçük bir bağışta bulunmuş oluyordu. Üçüncü kağıt parçasında da sıra numarası yazıyordu: «45»

Dünya Sağlık Günü salı gününe rastladığı için hastanenin aynı zamanda heyet günüydü. Bu yüzden ehliyet almak için uğraşan bir sürü genç, gruplar halinde muayene işlerini tamamlamaya çalışıyordu. Bu sırada Saniye Sunaç da bir hata yapmış «Dahiliye neresi?» diye sorarak bulduğu bir kapıda beklemeye başlamıştı. Fakat numarasını uzattığı zaman öğrendi ki yanlış kapıya gelmişti. Burası «sağlık fişli» hastalar içindi. Kendisinin «Halk ve evraklılar» için ayrılan

Dahiliye servisine gitmesi gerekiyordu. Bu yanlışlık nedeniyle de bir süre kaybeden Saniye Sunaç'a sıra geldiğinde saatler 10.45'i gösteriyordu.

İçeri girip çıkması bir oldu Saniye Sunaç'ın. Doktor kafasını bile kaldırmadan şikayetini sormuş, sonra bir kağıda bir şeyler yazarak eline tutuşturmuştu. Saniye Sunaç bunun ne olduğunu dışarda bir gence sorarak öğrendi. Kalp elektrosunun çekilmesi gerektiğini gösteriyordu bu kağıt. Sora sora kapısında «kalp elektrosu» yazılı odayı buldu. Bu kez burada sıraya girdi.

«BUNLARIN HEPSİ LAF»

Bu sırada küçük dinlenmeler dışında yaklaşık 5 saati ayakta geçirdiğinden kapının yanındaki sıraya çöktü Saniye Sunaç. Başından geçenleri, sorduğumuz sorulara karşılıklar vererek burada anlattı. Bu soruları neden sorduğumuzu da merak etti. Kendisine bugünün «Dünya Sağlık Günü» olduğunu söyleyince pek ilgilenmedi. «Bunların hepsi laf» dedi sadece.

«Kalp elektrosu» odasının kapısında, elindeki kağıdı içeri vermek de kolay olmadı. Bizim de yardımımızla Saniye Sunaç'ın kağıdı saat 11.45'te kapıdaki görevliye verilebildi. Fakat bir eksiklik vardı. Bayan görevli, kağıdın arkasına «400 lira yatırılacak» diye yazdıktan sonra «bunu vezneye yatırıp öyle gelin» dedi.

ÖĞLE TATİLİ

Kalp elektrosu için vezneye 400 lira yatıran Sunaç yeniden aynı kapıda beklemeye başladı. Saniye Sunaç'ın kağıtları ikinci kez hemşirenin elindeydi. Fakat görevli bu kez öğleden sonra gelmesini istiyordu Sunaç'tan. Çünkü «içerde daha 10 kişi vardı ve öğle tatiline kadar bunlar ancak bitirilirdi.»

Öğle tatilini bahçede bir tahta sıranın üzerinde geçiren Sunaç saat 13.00'de yeniden «kalp elektrosu» odasının kapısında idi. Kağıdını öğleden önce içeri verdiği için çağrılmasını beklemeye başladı. 14.30'da sırası geldi. İçerde beş dakika kadar kaldıktan sonra yine dışarda beklemeyi sürdürdü. 14.40 ta kapı açıldı ve Sunaç'ın eline kalp elektrosunu gösteren uzun bir kağıt verildi. Bununla yeniden aynı doktora gitmesi gerekiyordu. Öğleden sonra tenhalısan hastanede 14.45'te doktorun yanındaydı. Doktor hiç bir şey söylemeden, bir reçeteye ilaçlarını yazdı. 14.50'de Saniye Sunaç muayenesi bitmiş olarak dahiliye odasından çıkıyordu.

«Dünya Sağlık Günü» ile «hasta Saniye Sunaç'ın bir günü» böyle geçmişti. Bir muayene için yaklaşık 9 saat ve 550 lira harcamış, yorgunluktan ve hastane koridorlarındaki kalabalıktan daha da artan nefes alma güclüğü ile evine dönüyordu.

Farmakoterapi'den Birkaç Yeni Not

Esra Özsvaş BALOĞLU

● DIAZEPİNLER TEDAVİDEN ÇEKİLİYOR

Benzodiazepinler çok kullanılan bir ilaç grubudur. İngiltere'de yetişkin çağdakilerin yaklaşık % 2'si günün değişik saatlerinde benzodiazepin alıyor. Son zamanlarda da onların bu ilaçlara bağımlılık kazanıp kazanmadıkları araştırılıyor. Londra psikiatri enstitüsünde benzodiazepinler son bir yılda normal dozlarda benzodiazepin alan ve bağımlılığı olduğundan şüphe edilen 16 hastadan tedrici olarak çekiliyor. Otoriteler bağımlılık riskinden ötürü benzodiazepinlerin kronik anksiyetelerde düzenli günlük tedavi için reçete edilmesi gerektiğini söylüyorlar.

● AKUT SOL VENTRİKÜL YETMEZLİĞİNDE HYDRALAZINE

58 yaşında akut sol ventrikül yetmezliği olan hastaya frusemid ve hydralazin reçete edildi. Ancak hasta yalnız hydralazin'i kullandı ve ilaveten hiçbir uyutucu da almadı ve frusemide almış olduğunda alınması gereken cevabı yine de verdi.

● KALP YETERSİZLİĞİNDE HEPARİN

Glasgow'lu hekimler düşük dozda heparini (5000U 8 saate bir subkütan) kalp yetersizliği olan

100 hastada denediler ve hastalar tamamen iyileşene kadar devam ettiler. Damar trombozisi olasılığının % 26'dan % 4'e düştüğü gözlemlendi. Herhangi bir kanama problemi çıkmadı, ama hastaların % 20'sinde enjeksiyon yerinin çevresinde çürükler görüldü.

Buna rağmen kalp yetersizliği olan hastalarda subkütan olarak günde 2 kere profilaktik olarak tavsiye ediliyor.

● ANTİBİYOTİK KULLANIMININ SUİSTİMALI

1981 yılının Ağustos ayında; Ocak ayında yapılan plasmid biyolojisi hakkındaki kongreye ait bir yayında 26 ülkeden 148 bilim adamının antibiotiklerin hastalıklara karşı faydasız olmaya başladıklarını söyledikleri bir yazı çıktı.

Reçetesiz ilaç satışını, hayvan beslenmesinde ve tarım ürünlerinde kullanılmasını; etkili olmadıkları hastalarda reçete edilmesini; (dağıtımın düzenli olmadığı yerde harika ilaç diye tanıtılması, yanıltıcı reklam yapılmasını) dünyanın çeşitli yerlerinde değişik marka ve reklam kullanılmasını antibiotiklerin bilingsizce kullanılmasında etken olarak belirlediler. Bu ifade reçetelerde dikkatli bir uygulamanın yapılması ve uygun standartların gerekli yerlerde kullanılması için ilk adım olarak nitelenebilir.

● YENİ BİR KANSER İLACI

VP 16-213 podofilin aktivitesine sahip podofilotoksin'in yeni semisentetik türevidir. Etkisi vinka alkaloidlerinininkine benzer. Her ne kadar Sandoz'daki kimyagerler kansere karşı podofilotoksinin semisentetik türevini ürettilerse de; podofilin, faydalı olduğunda çok toksiktir.

VP 16-213'ün DNA'yı etkilediği görülmüş ve aktivitesini akciğer kanseri testiküler karsinoma ve bazı lösemiler ve lenfomalarda gösterdiği belirlenmiştir. Toksikitesi reversibildir ve tahmin edilebilir. Bu nedenle fark edildiğinde ilaç kesilmek zorundadır. VP 16-213 paranteral kadar iyi oral kullanımını olan, önemli yeni bir antikanser ilaçtır.

● SİMETİDİN

1981 yılı başında simetidin'in propranolol ve labetalol ile beraber verildiğinde biyoyararlanımı arttırdığı rapor edildi. Alman otoriteler bunu doğruladılar ve metoprolol ile de aynı etkiyi gözlediler. Ancak atenolol ile umduk-

ları sonucu alamadılar. Çünkü atenolol böbreklerle bayağı atılıyordu. Sisetidin bu B-blokörlerle aynı zamanda verildiğinde propranolol ve metoprolol en yüksek konsantrasyona ulaştığı da gözlemlendi.

KAYNAK

- 1) Petturson H, Lader MH, Witdhrowal from long term benzodiazepin treatment. Br. Medj. 1981 283:643-5
- 2) Clark Ajl, Mc Michael HB, UK. Hydralazine alone in left ventricular failure Postgrad Medj. 1981 57602-3
- 3) Belch Jetal Prevention of deep vein thrombosis in medical patients by low-dose heparin Scott Med J. 1981 26:115-7
- 4) World wide antibiotic misuse, lancet 1981 1:299
- 5) Arnold AM White house JMA
- 6) Kirch etal. Lancet 1981 531-2 (letter)
- 7) Poswillo de Roberts Gj. Lancet 1981 2:143-4 (letter)

STAJ

Eczane stajı, öğrencilik psikolojisi gözönüne alındığında kendisine verilen bilgiyi yalnız sınıf geçme amacıyla kullanan öğrencinin ilk kez mesleğin pratiğine yönelik sorunlarla karşı karşıya kaldığı bir süreçtir.

Geleceğin eczacısının mesleki ideale yaklaşımında, üniversitedeki öğretim üyeleri kadar, yanında ilk stajını yaptığı eczacının da rolü vardır.

Öğrencinin ilk kez yaratıcı ve üretken olabildiğinin bilincine vardığı, mesleğin iyi ve kötü yönlerini yakından tanıma fırsatı bulabildiği, sonuç olarak mesleğini gerçekten sevmeye başladığı veya soğuduğu önemli bir eğitim aşamasıdır.

Öğrencinin geçmişteki staja ilişkin düşünceleri ne olursa olsun, onu istenen şekilde yönlendirmek tamamen yanında staj yaptığı eczacının elindedir. Eczacı meslek ahlakını ve deontolojinin gerektirdiği sorumluluk olarak stajyer öğrenciyi ideale en yakın bir eğitimle eğitmek görevini hükümlenmelidir.

Stajyer öğrenci kabulü mesleki bir zorunluluk olduğu halde, istekli olmayan eczacının eczanesine zorla öğrenci gönderilmesi bir çok sakıncalar yaratmaktadır.

Stajyer öğrenciyi parasız bir iş gücü olarak gören veya meslek kurallarını dikkate almıya-

arak öğrenciyeye hiç bir şey öğretmeksizin, staj yaptırmadan, staj belgesi vermenin iyilik olduğu yanılgısında olan meslektaşlar sayesinde bu önemli «Eğitim Dönemi» yozlaşmaktadır.

Staj süresince meslektaşlarımız stajyerlerin öğretmeni ve danışmanı olduğunu hiç bir zaman unutmamalı ve davranışlarını buna göre ayarlamalıdır. Öğrencinin fakültesi tarafından öğrenmesi şart koşulan bilgilerin öğrenilmesini denetlemek, majistral yapımını kalfası değil kendisi üstlenerek öğrenciyeye öğretmeli, reçete okumayı, geçimsizlikleri, ilaçların farmakolojik özelliklerini, ilaçların saklama şartlarını, hastaya davranışını, uyarıları, doz kontrollerini, eczane işletmeciliğini, öğrenciyeye öğretmelidir.

Sonuç olarak eczacı staj dönemini eğitimin önemli bir dönemi olarak görüyor ve öğrenciyi gerekli konularda eğitebileceğine güveniyorsa stajyer kabul etmede istekli olmalıdır.

Bu konuda 6197 ve 6643 sayılı yasaların eczacı odalarına yükümlendiği öğrencilerin Eczacılık Fakültemize yardımcı olabilmek amacıyla yapacağı stajı düzenleme görevi nedeniyle sayın meslektaşlarımızdan «Staj vermeye istekli» olanların odamıza başvurularını bekliyoruz.

Dilde Özleşmenin Nedeni (1)

Dil, insanoğlunun yalnızca dışa dönük bir iletişim aracı değildir. İnsan iç dünyasında da düşünce ve tasarımlarını görüntülerle değil, dil'in sözcük ve kavramlarıyla kurar. Düşünce düzeyindeki işlemde seslendirme ögesinin bulunmaması, dilin kullanılmadığı anlamına gelmez.

İnsanı doğadaki öteki canlılardan ayıran en temel olgu, soyutlayabilme yeteneğidir. Bir papağanın belleğindeki sözcüklerden o güne dek duymadığı bir tümceyi kendi kendine kurabildiğine rastlanmamıştır. Bu yetenek yalnızca somut'dan yola çıkarak akıl düzeyinde soyutlamaya varabilen, bunun sonucunda da yeni somutlar üretebilen insanoğluna özgüdür. Soyutlamanın baş aracı ise, kendisi de bir soyutlama ürünü olan kavram'dır. İyilik, kötülük, güzellik, çirkinlik vb. gibi kavramların tümü soyut içeriklidir. Bunlara, bireylerle toplumların yaşantı ve deneyimleri diyebileceğimiz somutlar aracılığıyla varılmıştır.

İç dünyada kavramın oluştuğu düzey, tıpkı dış dünya ile iletişimde olduğu gibi, dil düzeyi'dir... İyilik'in düşünce evrenimizdeki çağrışımı, «iyilik» sözcüğü ile dile getirilen kavramın çağrışımıdır; sözcük ise bir dil birimi'dir.

Kavramlarla düşünüldüğüne göre doğru düşünebilmek, başka deyişle doğru soyutlamalar gerçekleştirilebilmek, doğru kavramların kullanılmasına bağlıdır. Yalnızca anlamı bilinen kavram, doğru kullanılabilir. Bunun tersine durum, yanlış çağrışımlara, sonuç olarak da yanlış soyutlamalara ve düşüncelere götürür. Latince kökenli dillerin konuşulduğu ülkelerin orta öğretim izlencelerinde Latince'nin zorunlu ders olmasının nedeni, kavramların anlamını kökten doğru öğretmek düşüncesidir.

Batı ülkelerinde Latince öğretimiyle güdülen amaçla, Atatürk'ü Dil Devrimi ve Türk Dil Kurumu'nu oluşturmasıyla güttüğü amaç arasında temelde hiçbir ayırım yoktur.

Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içersindeki Osmanlı toplumu, yüzyıllar boyu çok sağlıklı bir ikilemi yaşadı. Bir yanda sarayın ve «aydınların» konuştuğu/yazdığı, Arapça ve Farsça kökenli Osmanlıca, öte yandan ise halkın kullandığı Anadolu kökenli, kitlelerce benimsenmiş Türkçe vardı. Sözü ettiğimiz ikilemi nasıl sağlıklı yanı, işlevleri geniş halk kitlelerini eğitmek olan aydınların, bu kitlelerin anlayamayacağı Osmanlıca'yı kullanmalarındır.

Yunus Emre'nin, Pir Sultan Abdal'ın, Koroğlu'nun diliyle konuşan halka hilâfiyyat, ifakatyab, dârülbeka, kıl ü kal gibi sözcük ve kavramlarla ancak bilmece götürebilirdi; böyle de olmuştur.

Bu uçurumu ortadan kaldırmak için genç Türkiye Cumhuriyeti'nin önünde iki yol vardı: Ya dile hiç dokunmamak ve eskiden olduğu gibi, Osmanlıca'nın anlaşılabilirliği için Arapça ve Farsça'yı zorunlu ders olarak bırakmak, ya da halk dilinin Anadolu kökenlerine dönülmesi, bu kökenlerin çağdaş bilimsel yöntemlerle irdelenmesi, sonuçların günlük dile kazandırılmasına çalışılması. Çağdaşlaşma temeline oturtulmuş Atatürk Devrimleri'nin seçimi, elbette geniş halk kitlelerine doğru soyutlamalar yapma, dolayısıyla doğru düşünme olanağı tanıyan kendi dilinin kökenlerine dönmek olabilirdi. Türk Dil Kurumu ve bu kurumca günümüze dek sürdürülen çalışmalar, ulus bilincinin yerleştiği bir topluma anladığı kavramları sağlama çabasının somutlaşmış biçimidir.

Kimilerine göre bazı alanlarda köklü dönüşümlerle sonuç alabilmek olanaksızdır; dil de bu alanlardan biridir. Yani, dilde devrim olmaz. Genel deneyimler doğrultusunda ki bu savı ileri sürenler, büyük bir olasılıkla yakın geçmişimizde Türk toplumunun neyin üstesinden geldiğini yeterince göz önünde tutmuyorlar. Çağdışı olmuş bir Doğu İmparatorluğu'nun kalıntıları arasından çağdaş bir Cumhuriyet'i ortaya çıkarmak, çok daha olanaksız gibi görünen bir eylem değil midir? Kendini bir kez bu yola adanmış bir toplum, genel deneyimler açısından bakıldığında alışılmamış gibi görünen başka yöntemleri de uygulamak zorundadır.

Bu nedenle ülkemizde dilde özleşmenin önüne geçme çabaları, Cumhuriyet'i sarsma çabaları kadar olanaksız ve sonuçsuz kalmaya mahkûmdur.

-
- (1) SOMUT Dergisi, Sayı: 28, 11 Şubat 1983'den alınmıştır.

OKUYUCU MEKTUPLARI

1979 Şubatında yayına başlayan, son bir yıldır daha değişik bir çehre ile sizlere ulaşan bültenimizde, yeni sayılar eklendikçe ilginin de çoğaldığını gözlemekteyiz. Baskı sayısı herdefasında yetmemekte, her yeni sayıyı biraz daha fazla basmak zorunda kalmaktayız. Eczacılık öğrencisi arkadaşlarımızın ilgisi, bizim açımızdan olduğu kadar mesleğimizin geleceği açısından da çok sevindiricidir. Bu sevindirici ilgilerinizi bundan böyle bültenimizde «OKUYUCU MEKTUPLARI» başlığı ile diğer okuyucularımıza aktarmaya çalışacağız. Bu sayımızda Kuşadası'nda serbest eczacılık yapan sayın Ecz. Süleyman Arslantürk'ün «eczacı odaları ve muvazalı eczaneler» konusundaki değerli görüşlerini sunuyoruz.

ECZACI ODALARI ve MUVAZALI ECZANELER

1969 yılında Mevzuat dersinde idik. Sayın hocamız Kasım Cemal Güven Eczacı Odaları ve Merkez Heyetinin kuruluş ve görevlerini uzun uzun anlattı. Dersin sonunda bir arkadaşına, «söyle bakalım neler yapmış eczacı odaları» diye sordu. Arkadaş birşeyler söylemeye çalışıyordu ki birden bire hiddetlendi. «Otur, otur yerine, hiç birşey yapmaz, sadece defter satar» dedi.

Evet, o dersten 14 yıl sonra «sadece defter satar» sözü zannınca birçok eczacı odaları için hâlâ geçerli.

Gerek sağlık, gerekse eczacılık sorunlarında etkinlik bir tarafa varlık dahi gösteremez oldu birçok eczacı odaları. Özürlü olarak da sadece kanun ve yönetmelik eksiklikleri ile sürülüyor. Bir tarafta gittikçe büyüyen sorunlar yetmişli yıllardan beri pek değişmeyen yöneticilerimizin rahatını kaçırmamakta öbür taraftan da kongrelere iştirakleri % 10'u bile bulmayan eczacılarımız da her günkü kâbuslu uykularından uyanamamaktalar. Yıllardır küçük küçük sorunlar üzerinde dahi durulmamakta, herkes «ben yaptım oldu» formülüyle kendi kendini aldatmakta, atlatmakta.

Otuz yıl önce çıkarılan Eczacılar ve Eczaneler hakkındaki kanunun aksaklıkları, onbeş yıl önceden bilinmesine rağmen hâlâ birşey yapılamaması genel hastalıklarımızdan başka birşey olmasa gerek. Bir kanun düşünün ki, reçetesiz ilaç satışını yasaklarken, öbür taraftan reçete sayısı belli bir yerde sonsuz eczane açılmasına izin vermektedir. Yine bu kanun, iki eczacının birleşerek bir eczane açmasına izin vermeyecek kadar hassas düşünül-

müş, diğer taraftan ise uygulanmasında birçok eczacı kal-fasının eczaneleri olmuştur. Bu tip gizli anlaşmalı eczane-lerin varlıklarını devam ettir-meleri ve yenilerinin açılması konusunda ise, ilgililer sade-ce «gizli anlaşma olduğu is-pat edilemiyor» demekle ye-tinmekte. BU KONUDA A-CABA KİM, NEYİ, NASIL ARAŞTIRIYOR DA İSPATLA-YAMIYOR?

GÜNÜMÜZDE;

— Ayak üstü iki kişi ara-sındaki konuşmalarla ve alış-verişlerle geçen nice ŞİKE'ler bile ispatlanıp nice ünlü ve milli oyuncular, takımlar dünya kamu oyuna açıklanır-ken...

— İkinci Türkiye ligindeki bir maç, şike dolayısıyla ka-mu oyunu, basını, genel mü-dürlüğü, federasyonu, bakan-lığı ayaklandırırken...

— Yıllardır bilindiği halde görmemezlikten gelinen nice yolsuzlukların üzerine cesaret-le yürünüp netice alınabilir-ken...

— Nice ünlü devlet başkan-larının bile, nice ünlü yolsuz-lukları ispatlanabilirken...

— Gereksiz yere birçok for-maliteler hassasiyetle uygulat-ılırken...

Eczacılık toplumunun mu-vaza edilen bu en büyük kam-buruna, konunun en hassas maddesine hâlâ dokunulama-masının hikmeti bir türlü an-laşılammaktadır.

Gözler önüne sergilenip du-ran bu muvazaların günahı herhalde 6643 sayılı Türk Ec-zacılar Birliği Kanununun 20/a maddesini bir türlü ça-lıştıramıyan eczacı odalarına ait olacaktır.

Ecz. Süleyman ARSLANTÜRK